

Klima- og miljødepartementet

Deres ref:

Oslo, 30.01.2015

Vår ref: Camilla Skjelsbæk Gramstad/ 15-3748

Virkes innspill til klimalov

Vi viser til Perspektiver på en klimalov fra 3.november 2014, og gir her Virkes innspill. Hovedorganisasjonen Virke representerer over 19000 virksomheter med 220000 ansatte. Virke er opptatt av at alle virksomheter og alle næringer bør ha insentiver til drive mest mulig miljøvennlig og redusere utslipp av klimagasser.

1. Vil en klimarammelov gi merverdi i norsk sammenheng?

Virke er positiv til en klimalov dersom den bidrar til hensiktsmessig oppfølging og bedre styringsmekanismer for Norge i arbeidet med å nå våre klimamål. Som Riksrevisjonen tidligere har påpekt har Norges klimapolitikk hatt styringsmessige utfordringer.

En klimalov bør sikre felles, langsiktige og forutsigbare rammebetingelser for næringslivet, og legge til grunn at klima og økonomisk vekst kan gå hånd i hånd. Imidlertid er det viktigste å skape enighet om langsiktige klimamål. Vi har gode tradisjoner for at norske politikere "binder seg til masta" og setter mål som blir stående over lengre tid. "Handlingsregelen for bruk av oljepenger" er kanskje den mest kjente.

Virke mener at en klimalov kan være et hensiktsmessig styringsverktøy både for private virksomheter i alle sektorer og for offentlige myndigheter i utarbeidelse av lover og regler. En klimalov kan bidra til at konsekvenser for klima blir et langt viktigere kriterium i politikk- og regelutvikling enn i dag, f.eks. i forbindelsen med samferdsels- og utbyggingsprosjekter. Et annet og fersk eksempel er Regjeringens forslag om søndagsåpne butikker. Virke har fått tilbakemelding om at klima- og miljøeffekter av at det blir én ukedag til med varehandelslogistikk ikke blir vurdert som et element i saken. HSU (Handelens samarbeidsutvalg; Virke, LO/HK og Coop) har på sin side fått belyst at miljøeffekten kan bli stor gjennom økt energibruk og økt transport. Selv om den nye Grunnlovens § 112 pålegger staten å vurdere miljøhensyn som del av alle vesentlige beslutninger, kan vi altså ikke se at dette blir gjort i stor grad. En klimalov må ha som mål at dette endres.

Hovedorganisasjonen Virke

Besøksadresse:

Henrik Ibsens gate 90
NO 0255 Oslo

Postadresse:

P.O. Box 2900 Solli
NO-0230 Oslo
Tel +47 22 54 17 00
Fax +47 22 56 17 00

E-post

info@virke.no

Bankgiro

6030.05.18543

Org nr.

970 134 646 MVA

www.virke.no

Virke mener en klimalov bør bidra til å skape insentiver for større deler av næringslivet enn bare kvotepliktig sektor. Mange bransjer tror klima- og miljøutfordringer ikke angår dem. Derfor må det i større grad lønne seg å være miljøvennlig. Virkes rapport Virkemålet 2014 viser at kun 28% av norske arbeidsgivere mener de har noen insentiver til å bli mer miljøbevisste. Samtidig mener 62% av arbeidsgiverne at myndighetene må regulere mer for å bekjempe miljøproblemer.

En klimalov med klare mål og forpliktelser kan forhåpentligvis bidra til at alle sektorer og næringer i større grad får en aktiv miljøpolitikk der det lønner seg å være miljøvennlig, og dermed føre til at flere i større grad vil bidra til det grønne skiftet. Det betyr også at hele regjeringen må med i arbeidet. I dag utfordres vanligvis bare klima- og miljøministeren, olje- og energiministeren, samferdselsministeren og finansministeren. Men miljø- og klima må også inn i kompetansepolitikken til kunnskapsministeren og i dialogen arbeidsministeren har med partene i arbeidslivet. Det er måten vi kan engasjere og legge til rett for det grønne skiftet i hele samfunnet. En klimalov kan forhåpentligvis bidra til dette.

En klimalov må imidlertid følges opp med tiltak og handling. Det grønne skiftet kan ikke vedtas.

2. Er det behov for mer rapportering og formidling av informasjon i Norge om klimagassutslipp og effekter av tiltak?

Folk flest, og bredden av norsk næringsliv, har ikke god nok informasjon og kompetanse om klima- og miljøutfordringer i Norge i dag. En klimalov kan sikre involvering av bransjer, og få flere til å engasjere seg i en av vår tids største utfordringer.

Norge har allerede mange lover på miljøområdet, men det er behov for at Miljødirektoratet driver mer utadrettet virksomhet og i større grad veileder bedrifter i hvilke lover, regler og muligheter for hver enkelt bransje. Krevende tiltak vil med mer informasjon og tettere dialog med næringslivet få større aksept.

3. Vil et uavhengig klimaråd være et hensiktsmessig nytt tilskudd til norsk klimapolitikk? Hvilken rolle bør det i så fall fylle?

Det er allerede etablert et bredt sammensatt klimaråd av Klima- og miljøministeren. Virke mener dette rådet kan benyttes i større grad og få et utvidet mandat, men da bør Miljødirektoratet som faglig instans i større grad involveres. Klimarådet kan da bidra med innspill til politikktutforming, forankres i best tilgjengelig kunnskap, og sikre medvirkning fra ulike parter.

Vennlig hilsen

Hovedorganisasjonen Virke

Vibeke Hammer Madsen
Administrerende direktør

Camilla Skjelsbæk Gramstad
Miljøansvarlig